

HELSINGIN SEUDUN SUUNNAT

Ajankohtaiskatsaus seudun kehitykseen 4.3.2010

1 / 2010

VÄESTÖ

Tulomuutto ulkomailta
hieman laantunut

ALUETALOUS

Suhdanneodotukset
kirkastumassa

TYÖMARKKINAT

Pitkäaikaistyöttömyys
kääntyi taas nousuun

Avoimien työpaikkojen
määrä laski aiempaa
vähemmän

LIIKENNE

Uusien autojen
ensirekisteröintien
jyrkkä lasku taittumassa

HYVINVOINTI

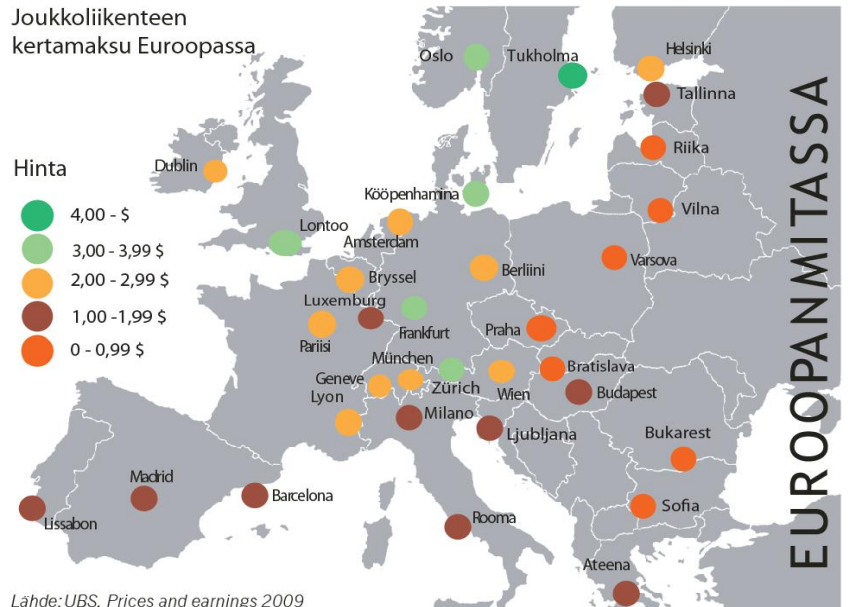
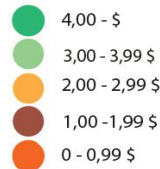
Toimeentulo- ja asumis-
tuensaajien määrät yhä
kasvussa

VALOKIILASSA

Pekka Vuori–
Juhani Riihelä
Vieraskielisen väestön
ennuste Helsingin
seudulla 2010–2030

Joukkoliikenteen
kertamaksu Euroopassa

Hinta

Lähde: UBS, Prices and earnings 2009

Helsingissä julkisen liikenteen kertaliput keskihintaisia

Julkisen liikenteen kertaliput ovat kalliita Pohjois-Euroopan pääkaupungeissa. Tulokset käyvät ilmi sveitsiläisen UBS-pankin tuottamasta hintavertailusta, jossa verrattiin maailman 73 suurkaupungin joukkoliikenteen kertamaksuja. Vertailussa ei siis otettu huomioon esimerkiksi kausilippujen hinnoittelua ja paikalliset hinnat muutettiin USA:n dollareiksi. Tiedot kerättiin maaliskuussa vuonna 2009 ja Euroopasta mukana oli 36 suurkaupunkia. Vertailun lähtökohdaksi oli noin 10 kilometrin mittainen julkisen liikenteen bussi-, raitiovaunu- tai metromatka.

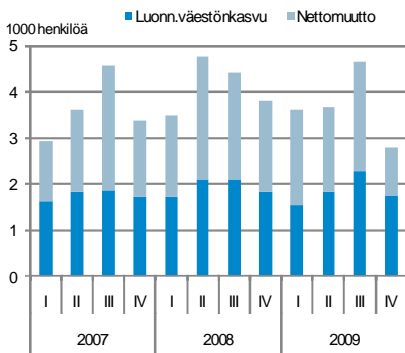
Euroopan suurkaupunkien julkisen liikenteen kertalipun hintavertailussa Helsinki sijoittuu Berliinin kanssa 7. kalleimmaksi. Helsingissä kertalipun hinta oli dollareina ilmaistuna 2,75 ja se oli vertailun halvin pohjoismainen kaupunki. Itä-Euroopan kaupungeissa kertalipun hinta oli selvästi Länsi- ja Pohjois-Eurooppaa halvempaa. Vertailun halvin eurooppalainen kaupunki oli Ukrainan Kiova, missä lipun hinta oli 0,35 dollaria. Koko vertailun kallein kaupunki oli Tukholma, missä julkisen liikenteen kertalippu maksoi 4,88 dollaria. Maailman toiseksi kallein kertalippu oli Sydneyssä. Siellä lippu maksoi 3,82 dollaria. Lipun hinta oli yli 3 dollaria myös Kööpenhaminassa, Lontoossa, Oslolla, Frankfurtissa sekä Münchenissä.

Samassa tutkimuksessa vertailtiin myös kaupunkien taksimatkojen hintoja. Helsingissä päiväsaikaan tehty, viiden kilometrin taksimatka maksoi 15,47 dollareissa. Se oli halvempaa kuin muissa Pohjoismaiden pääkaupungeissa. Kalleinta taksimatkailu oli Genevessä, missä vastaava taksimatka maksoi 24,7 dollaria.

VÄESTÖ

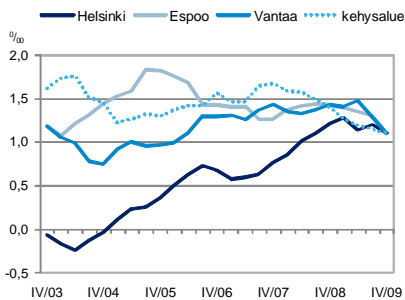
Väestö kasvoi hitaasti vuoden lopulla

Väestönmuutos ja sen osatekijät Helsingin seudulla

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastot

Väestön suhteellinen muutos Helsingin seudulla alueittain Väestönmuutoksen liukuva vuosisumma osuutena (%/100) väestöstä

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastot

Vuoden vaihtuessa Helsingin seudun väkiluku oli ennakkotietojen mukaan 1 334 810 henkilöä. Espoossa asukkaita oli 244 220, Vantaalla 197 470 ja kehysalueella 301 430. Koko viime vuoden aikana Helsingin seudun väestömäärä lisääntyi 14 700 henkilöllä. Samansuuruinen kasvuvauhti on jatkunut jo kolmatta vuotta peräkkäin. Väestömäärän kasvu on nyt huomattavasti nopeampaa kuin 2000-luvun alkupuolella.

Helsingin seudun väestönkasvu on perinteisesti ollut hidasta vuodenvaihteen tienoilla. Ennakkotietojen mukaan väestö kasvoi loka–joulukuussa 2 800 henkilöä, josta muuttovoiton osuus oli noin 1 000. Edellisen kerran neljännesvuosittainen muuttovoitto on ollut tätä pienempi vuoden 1996 lopulla. Syntyneiden ja kuolleiden määrissä ei ole suuria muutoksia aiempiin vuosineljänneksiin verrattuna. Luonnollinen väestönkasvu eli syntyneiden enemmyyksien kuolleisiin nähden oli lähes 1 800 henkilöä, joten sen osuus neljännes vuosineljänneksen väestönkasvusta oli noin kolmasosa.

Myös valtakunnallisesti väestön kasvu oli hiljaista. Loka–joulukuun aikana koko maan väkiluvun lisäys oli lähes 5 200 henkilöä, josta luonnollisen väestönkasvun osuus oli kaksi viidesosaa eli noin 2 100 henkilöä. Väestö lisääntyi ulkomaisen muuttovoiton ansiosta noin 3 100 henkilöllä. Koko maan väkimäärän kasvu oli samaa tasoa kuin neljä vuotta aikaisemmin hitaan väestönkasvun vuosina.

Helsingissä väkiluku kasvoi viime vuonna lähes 6 400 asukkaalla, josta muuttovoiton osuus on lähes kolme neljäsosaa. Espoon asukasmäärä nousi 2 700 henkilöllä edellisvuodesta. Toisin kuin Helsingissä Espoon lisäys oli suurimmalta osalta luonnollista väestönkasvua, jonka osuus väkiluvun noususta oli neljä viidesosaa. Vantaalaisia oli viime vuoden viimeisellä neljänneksellä noin 2 200 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin. Myös Vantaalla väkimäärän lisäys johtuu enimmäkseen luonnollisesta väestönkasvusta, jonka osuus koko väestönkasvusta oli kolme neljäsosaa. Kehysalueella väkiluvun kasvu koostui puoliksi muuttovoitosta ja luonnollisesta väestönkasvusta. Lisäys oli vähän yli 3 400 asukasta, josta muuttovoiton osuus oli 46 prosenttia.

Viime vuoden viimeisellä neljänneksellä sekä Espoo että Vantaa olivat muuttotappioalueita. Helsingissäkin muuttovoitto jäi vähäiseksi eli noin 900 henkilöön. Kehysalueen saama muuttovoitto oli sen sijaan hieman edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa suurempi.

Väestönkasvu oli suhteellisesti yhtä vilkasta kaikilla tarkastelluilla alueilla. Lisäys oli yksi henkilö tuhatta asukasta kohti pääkaupunkiseudun kaupungeissa ja kehysalueella. Koko maassa osuus oli vähäisempi eli 0,46 henkilöä tuhatta asukasta kohti.

Tulomuutto ulkomailta hieman laantunut

Loka–joulukuussa ulkomailta saapui tulomuuttajina lähes 2 300 henkilöä Helsingin seudulle. Ulkomaille muuttaneita oli noin 1 200, joten ulkomailta saatu muuttovoitto oli vähän yli 1 100 asukasta. Koko viime vuoden aikana ulkomailta muutti Helsingin seudulle 5 300 henkilöä enemmän kuin oli ulkomaille muuttaneita. Ulkomainen muuttovoitto oli määrällisesti jonkin verran suurempi kuin vuosina 2007 ja 2008, mutta huomattavasti enemmän kuin viime vuosikymmenen alun vuosina.

Helsingin ulkomailta saama muuttovoitto oli viime vuonna noin 3 200 asukasta. Espoon väkiluku kasvoi 1 000:lla ja Vantaalla 600 henkilöllä ulkomailta tulleen muuttovoiton ansiosta. Koko Suomeen muutti ulkomailta viime vuoden aikana vajaa 24 500 henkilöä ja ulkomaille muuttaneita oli noin 11 900. Näin ollen Suomen väkiluku kasvoi ulkomaisen muuttoliikkeen ansiosta runsaalla 13 500 asukkaalla viime vuoden aikana ennakkotietojen mukaan.

Muuttovoittoa muun Suomen suhteen

Helsingin seutu sai muualta Suomesta muuttovoittoa viime vuoden aikana noin 2 000 henkilöä. Tosin loka–joulukuussa tilanne oli poikkeuksellinen edellisiin neljänneksiin verrattuna, sillä Helsingin seudulta muutti lähes 100 henkilöä enemmän muualle Suomeen kuin sieltä oli muuttaneita.

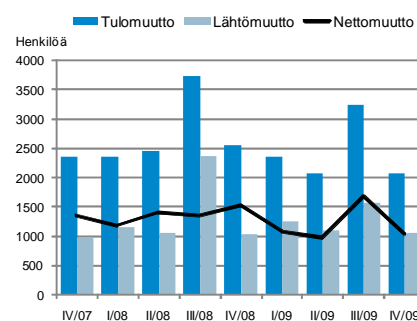
Viime vuoden aikana pääkaupunkiseutu sai muuttovoittoa Helsingin seudun ulkopuolelta vähän yli 3 600 asukasta. Se oli noin 400 henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuotena, mutta samaa suuruusluokkaa kuin vuosina 2006 ja 2007. Vuosikymmenen alkuvuosina muuttovoitto oli ollut vähäisempi.

Kehysalue on perinteisesti ollut muuttotappioaluetta muun Suomen suhteen. Tosin viime vuoden viimeisellä neljänneksellä myös Espoosta ja Vantaalta muutti enemmän asukkaita Helsingin seudun ulkopuoliseen Suomeen kuin sieltä oli tulomuuttajia näihin kaupunkeihin. Kehysalueen lähtömuuttajien määrä muualle Suomeen oli lähes 370 henkilöä tulomuuttajia enemmän viime vuoden viimeisen neljänneksen aikana. Koko vuoden aikana kehysalueen muuttotappio Helsingin seudun ulkopuolisen maan suhteen oli noin 1 600 henkilöä.

Kehysalue saa edelleen muuttovoittoa pääkaupunkiseudulta

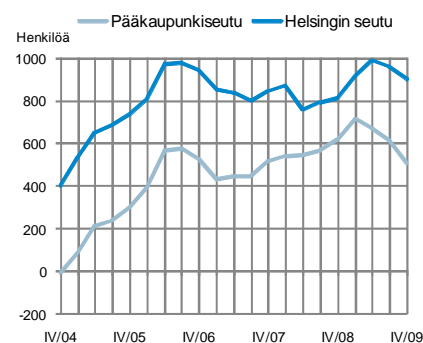
Kehysalueen saama muuttovoitto pääkaupunkiseudulta oli viime vuoden aikana vajaa 2 700 asukasta. Määrä oli kuitenkin pienempi kuin edellisinä vuosina. Helsingistä muutetaan etenkin pääkaupunkiseudun muihin kaupunkeihin ja loka–joulukuussa kehysalueelle muuttaneita henkilöitä oli lähes yhtä paljon kuin tulomuuttajia Helsinkiin. Helsingin muuttotappio kaikkien seudun muiden kuntien suhteen oli lähes 2 200 henkilöä viime vuoden aikana. Espoon muuttotappio oli noin 450 asukasta ja Vantaan 15 asukasta.

Pääkaupunkiseudun ja ulkomaiden välinen muuttoliike

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastot

Pääkaupunki- ja Helsingin seudun muuttovoitto muualta Suomesta Liukuva vuosisumma

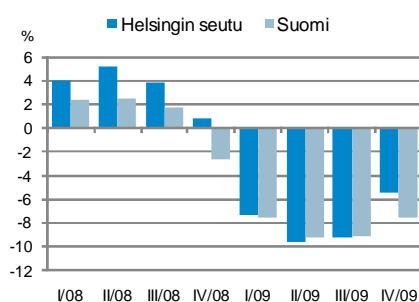
Lähde: Tilastokeskus, väestötilastot

ALUETALOUS

Tuotannon lasku hidastui

Talouden lama jatkui Helsingin seudulla viime vuoden loppuun asti, kuten koko maassakin. Tuotanto väheni vuoden viimeisellä neljänneksellä ennakoarvion mukaan noin 5,5 prosenttia edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä. Koko maassa tuotanto laski ennakoarvion mukaan kaksi prosenttiyksikköä enemmän. Lasku kuitenkin hidastui edellisiin neljänneksiin verrattuna. Vuositasolla Helsingin seudun tuotanto väheni viime vuonna noin 8 prosenttia, suunnilleen saman verran kuin koko maassa. Viimeksi kuluneen vuoden tuotanto oli Helsingin seudulla suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2007. Vuoteen 2005 verrattuna tuotanto oli 6 prosenttia korkeammalla tasolla. Koko maan tuotanto oli viime vuonna vain noin prosentin korkeammalla tasolla kuin vuonna 2005.

Kokonaistuotannon ennakoiva kuvaaja

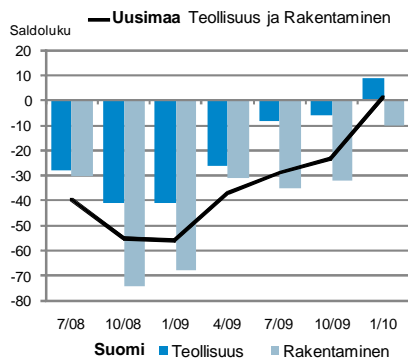

Lähde: Kaupunkitutkimus TA Oy ja Tilastokeskus

Suhdanneodotukset kirkastumassa

Suhdannenäkymät lähikuukausille ovat parantuneet hieman ja synkkien suhdanteiden enteillään asteittain kirkastuvan EK:n tammikuussa tekemän Suhdannebarometrin mukaan. Suomalaisyriyten suhdannetilanne on edelleen huomattavan heikko, vaikka osalla toimialoista tapahtuikin pientä toipumista viime vuoden lopulla. Teollisuus sai uusia tilauksia hieman aiempaa enemmän, mutta tilauskanta on kuitenkin erittäin matala ja kapasiteettia on käyttämättä. Myös rakentamisessa yleinen suhdannekuva on aiempaa parempi, mutta merkittävää elpymistä ei vielä lähiaikoina odoteta kausitekiöistäkään johtuen.

Teollisuus- ja rakennusyritysten suhdannenäkymät

Lähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, EK, Suhdannebarometri

Teollisuus ja rakentaminen

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen yritysten suhdannetilanne pysyi heikkona vuoden 2009 lopulla. Suhdannenäkymät sen sijaan ovat kirkastuneet viime kuukausina: saldoluku oli tammikuussa +1, kun viime lokakuussa se oli -23. Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen yritysten suhdanneodotukset ovat vähän koko maan keskiarvoa vaisummat. Tammikuussa 79 prosenttia yrityksistä odotti suhdanteiden pysyvän nykyisellään. Paranemiseen uskoi 11 prosenttia alasta ja 10 prosenttia arvioi suhdanteiden heikkenevän.

Tuotantokapasiteetti oli täyskäytössä 51 prosentilla alasta ja 49 prosentilla kapasiteettia oli jouten tammikuussa. Tilauksia on yleisesti tavanomaista niukemmin. Tuotanto on pysynyt viime kuukausina keskimäärin ennallaan, mutta vuoden takaiseen verrattuna se on vähentynyt. Tuotannon odotetaan supistuvan hieman alkuvuoden aikana. Myös työvoiman määrän ennakoidaan jatkavan supistumistaan kuluvan vuoden alkukuukausina.

Koko maassa teollisuusyritykset kuvaavat tämänhetkistä suhdannetilannettaan edelleen hyvin heikoksi. Heikon suhdannetilanteen ennustetaan jonkin verran kohenevan kuluvan vuoden alkupuoliskolla.

Useimpien teollisuustoimialojen suhdanneodotukset ovat siis varovaisen myönteiset. Tuotannon ennustetaan kasvavan maltillisesti, ja kannattavuuden laskun ennustetaan päättyvän. Henkilöstö supistuisi kuitenkin yhä. Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa yrityksille tehdystä tiedustelussa +9 (lokakuussa -6).

Teollisuuden tuotanto kääntyi viime vuoden lopulla hitaaseen kasvuun suhdannekuopan pohjalta. Lisäksi maltillisen kasvun ennustetaan jatkuvan myös lähikuukausina.

Koko maassa rakentamisen suhdannenäkymät lähikuukausille ovat aiempaa paremmat, mutta yleiskuva on silti vielä vaisu. Vaikka suhdannetilanne koheni hieman viime vuoden loppupuolella, niin tilannetta kuvattiin kuitenkin vielä varsin heikoksi. Heikkoon kehitykseen vaikuttavat osin kausiluonteisetkin syyt.

Rakentamisen lähiaikojen suhdannenäkymiä luotaava saldoluku oli tammikuussa tiedustelussa -10 (lokakuussa -32). Suhdanteiden vahvistumista odotti uusimmassa barometrissa 13 prosenttia, heikkenemistä puolestaan 23 prosenttia vastaajista.

Palvelut

Uudenmaan palveluyritysten suhdannetilanne pysyi viime vuoden lopulla heikkona, ja lähikuukausia koskevat odotukset ovat varovaisia. Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa 0, kun viime lokakuussa se oli 6.

Tammikuussa 68 prosenttia Uudenmaan palveluvastaajista arvioi suhdanteiden pysyvän ennallaan. Sekä nousua että laskua ennakoi 16 prosenttia alueen yrityksistä. Uudenmaan palveluyritysten suhdannekuva vastaa hyvin koko maan keskiarvoa.

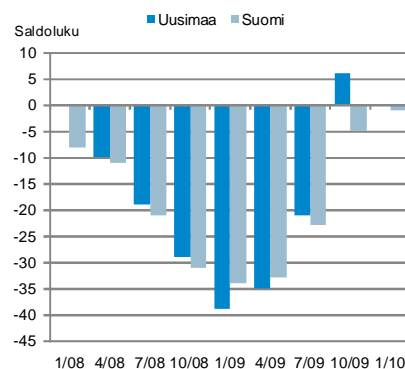
Myynti pysyi viime vuoden lopulla keskimäärin ennallaan. Vuoden takaisesta tilanteesta myyntimäärät sen sijaan laskivat edelleen. Myynnin odotetaan kasvavan aavistuksen verran lähikuukausina.

Henkilökuntaa on odotusten mukaisesti jouduttu vähentämään viime vuoden lopulla, ja työvoima supistunee hieman myös kuluvan vuoden alussa.

Koko maassa palvelualojen näkymät ovat parantuneet hieman, mutta vaihtelu palvelualojen välillä on varsin suurta. Näkymät ovat kuitenkin parantuneet selvästi muun muassa finanssialalla sekä tieto- ja viestintäpalveluissa. Sen sijaan kaupan sekä majoitus- ja ravitsemisalalan suhdanneodotukset ovat vielä varovaiset. Saldoluku oli tammikuussa -1 (lokakuussa -5). Näkymät lähikuukausille ovat vaikiintuneet, ja suhdanteiden arvioidaan pysyvän nykyisellään.

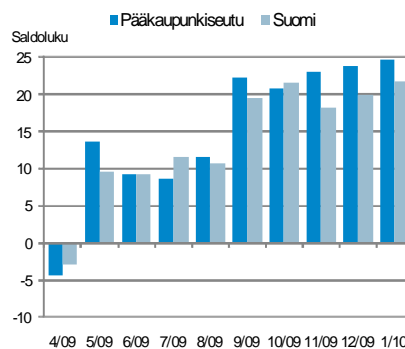
Myynti sujui loppuvuonna, sillä se kääntyi loivaan kasvuun aivan viime vuoden lopulla. Lähikuukausina myynnin ennustetaan kasvavan edelleen aavistuksen. Palvelualojen henkilöstön väheneminen hidastui hieman viime vuoden lopulla. Lähikuukausina henkilöstön odotetaan vähenevän vielä hieman.

Palveluyritysten odotukset suhdannenäkymistä

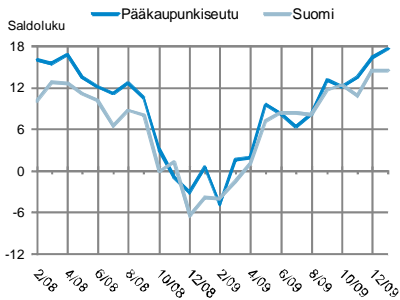
Lähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, EK, Suhdannebarometri

Kotitalouksien ennuste Suomen talouden kehityksestä seuraavan 12 kuukauden aikana

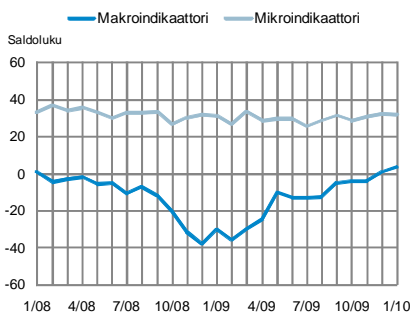
Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

Kuluttajien luottamusindikaattori

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

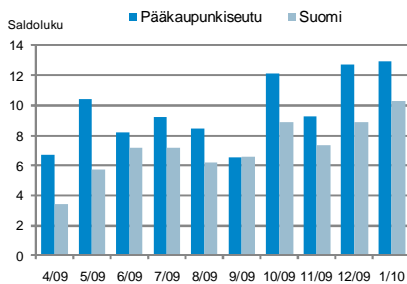
Kuluttajien makro- ja mikroindikaattorit

Mikroindikaattori: Oma talous ja säästämismahdollisuudet
Makroindikaattori: Suomen talous ja työttömyyden kehitys

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

Kotitalouksien ennuste oman talouden kehityksestä seuraavan 12 kuukauden aikana

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

Kuluttajat luottavat myönteiseen talouskehitykseen

Kuluttajien luottamus talouden myönteiseen kehitykseen palautui totutulle tasolle syyskuussa lähes vuoden kestäneen aallonpohjan jälkeen. Samalla palattiin tavanomaiseen tilanteeseen eli pääkaupunkiseudun kuluttajat olivat jälleen koko maan kuluttajia luottavaisempia. Odotukset vuoden kuluttua vallitsevasta taloustilanteesta olivat olleet synkimmillään pääkaupunkiseudulla viime vuoden helmikuussa. Odotuksia kuvaava saldoluku oli tammikuussa pääkaupunkiseudulla 17,6 ja koko maassa 14,5. Perinteisesti kuluttajat ovat hyvin pystyneet ennakoimaan odotuksissaan todellisen talouskehityksen.

Luottamus omaan talouteen edelleen vahva

Kuluttajat ovat luottaneet oman taloutensa positiiviseen kehitykseen myös koko viimeaikaisen vaikean suhdannetilanteen ajan. Omaan taloustilanteeseen kuvaavan mikroindikaattorin (eli oman talouden arvio sekä säästämismahdollisuudet) arvo oli tämän vuoden tammikuussa 31,8. Joka viides pääkaupunkiseudun kuluttaja odottaa taloustilanteensa olevan vuoden kuluttua paremman kuin tällä hetkellä. Kolme kuluttajaa viidestä olettaa sen säilyvän samanlaisena. Myös koko maan kuluttajat jakavat samat näkemykset.

Pääkaupunkiseudun kuluttajista joka toinen olettaa hyvin todennäköisesti säästävänsä tulevan 12 kuukauden aikana. Koko maassa osuus oli 44 prosenttia tammikuussa. Joka kolmas suomalainen kuluttaja uskoo melko todennäköisesti säästävänsä. Pääkaupunkiseudulla kyseinen osuus oli hieman vähemmän eli 32 prosenttia. Toisaalta tammikuussa 4,3 prosenttia pääkaupunkiseudun kuluttajista velkaantui, kun koko maassa vastaava osuus oli 2,8 prosenttia. Kulutukseen käytti säästöjä kummallakin alueella neljä prosenttia kuluttajista.

Luottamus myönteiseen talouskehitykseen vahvistui

Kuluttajien luottamus koko maan talouden tulevaisuuteen on vahvistunut. Pääkaupunkiseudulla kolme kuluttajaa viidestä uskoo Suomen taloustilanteen olevan vuoden kuluttua paremman kuin haastatteluhetkellä tammikuussa. Neljäsosa uskoo sen säilyvän samanlaisena. Koko maassa näkemykset olivat hieman synkemmät, sillä tilanteen muuttumattomuuteen uskoi 28 prosenttia kuluttajista. Toisaalta tilanteen paranemiseen luottavia kuluttajia oli hieman vähemmän kuin pääkaupunkiseudulla.

Odotukset työttömyyden vähenemisestä ovat myös vahvistuneet. Tammikuussa 30 prosenttia sekä pääkaupunkiseudun että koko maan kuluttajista olettaa työttömiä olevan vuoden kuluttua yhtä paljon kuin haastatteluhetkellä. Jonkin verran enemmän heitä olettaa olevan runsas 40 prosenttia kuluttajista. Runsaan 5 prosenttia odottaa työttömiä olevan paljon enemmän. Koko maassa vastaava osuus oli runsas 6 prosenttia.

Työttömyyden ja Suomen talouskehityksen yhdistävä makroindikaattori oli pääkaupunkiseudulla arvolla 3,5. Vuosi sitten saldoluku oli -30,1. Sen arvo vaihtui joulukuussa positiiviseksi pääkaupunkiseudulla.

TYÖMARKKINAT

Työttömyysaste nousussa

Helsingin seudun työttömyysaste oli viime vuoden viimeisellä neljänneksellä 6,2 prosenttia Tilastokeskuksen otantatutkimukseen perustuvien tietojen mukaan. Lisäys edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan oli 1,9 prosenttiyksikköä. Viime vuosikymmenen neljänneksistä laskettu, pitkän ajanjakson keskiarvo oli 5,9 prosenttia. Koko maassa työttömien osuus työvoimasta oli 8,2 prosenttia ja nousu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan oli 2,2 prosenttiyksikköä. Koko maassa pitkän ajan keskimääräinen työttömyysaste oli 8,4 prosenttia.

Miehillä työttömyysaste on korkeampi kuin naisilla. Tosin naisten työttömyysaste oli noussut viime vuoden kolmannelta neljänneksestä viimeiseen neljännekseen noin prosenttiyksikön. Miehillä työttömyysaste oli noussut tuolloin vain 0,2 prosenttiyksikköä. Naisten työttömyysaste oli 5,5 prosenttia ja miesten 6,9 prosenttia Helsingin seudulla viime vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Kehysalueella työttömyysaste oli 7,3 prosenttia joulukuun lopussa työ- ja elinkeinotoimistoista saatujen tietojen mukaan. Pääkaupunkiseudulla se oli 8,3 prosenttia eli 2,3 prosenttia viime vuoden joulukuuta enemmän. Koko maassa työttömyysaste oli 11,3 prosenttia, joka oli 2,5 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

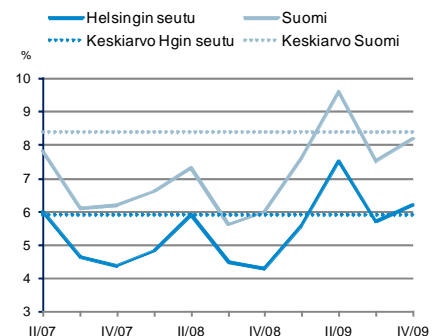
Pitkäaikaistyöttömyys kääntyi taas nousuun

Yli vuoden työttöminä olleiden määrä kääntyi jälleen nousuun pitkään jatkuneen vähenemisen jälkeen työ- ja elinkeinoministeriön tietojen mukaan. Joulukuussa Helsingin seudulla oli noin 8 600 pitkäaikaistyötöntä, joka oli 14 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna samana ajankohtana. Koko maassa heitä oli runsas 47 300 eli vähän yli 13 prosenttia edellisvuotta enemmän. Helsingissä yli vuoden työttömänä olleita henkilöitä oli vajaa 4 000, Espoossa lähes 1400 ja Vantaalla miltei 1 800.

Espoossa pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi 22 prosenttia edellisen vuoden joulukuuhun verrattuna. Helsingissä heidän määränsä nousi vuotta aiemmin vallinneeseen tilanteeseen 17,5 prosenttia. Kehysalueella yli vuoden työttömänä olleiden määrän nousu oli 6,6 prosenttia. Vantaalla lisäys edellisvuoteen oli 7,3 prosenttia joulukuussa.

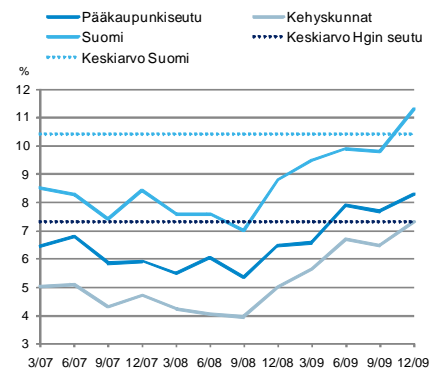
Kehysalueella heidän osuutensa työvoimasta oli pienin vertailtavista alueista eli 0,9 prosenttia. Espoossa se oli hieman enemmän eli 1,1 prosenttia. Vantaalla osuus oli lähes samaa tasoa kuin koko maassa eli 1,7 prosenttia. Helsingissä osuus työvoimasta oli 1,3 prosentti.

Työttömyysaste (%) Helsingin seudulla sekä koko maassa
Keskiarvo (I/00–IV/09)

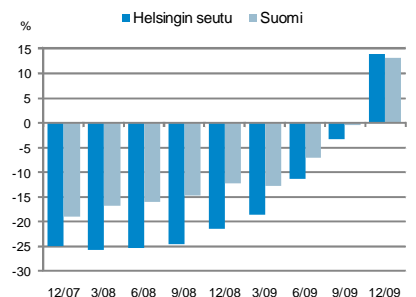
Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Työttömyysaste (%) pääkaupunki-seudulla, kehysalueella ja koko maassa
Keskiarvo (3/00–12/09)

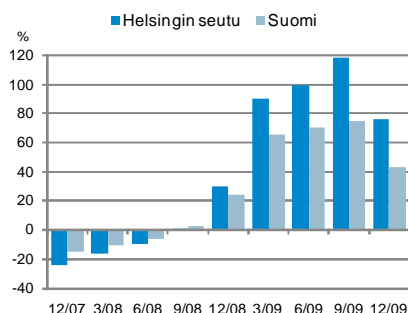
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitys

Pitkäaikaistyöttömyys
Muutos (%) edellisestä vuodesta

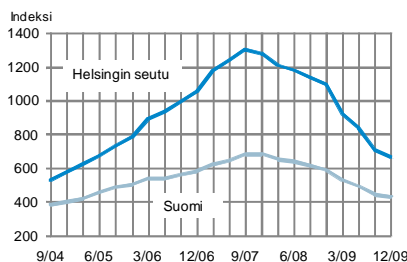
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitys

Nuorisotyöttömyys Muutos (%) edellisestä vuodesta

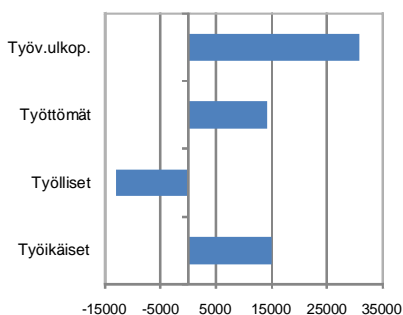
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitys

Avoimien työpaikkojen määrä Indeksi I/1993=100

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitys

Työikäisten (15–74-v.) määrä ja pääasiallinen toiminta Helsingin seudulla Muutos (henk.) edellisestä vuodesta

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Nuorisotyöttömyyden kasvuvauhti hidastui hieman

Helsingin seudulla oli joulukuussa vähän yli 5 800 nuorta työttömänä, joten lisäys edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan oli 76,4 prosenttia. Koko maassa alle 25-vuotiaita oli vailla työtä noin 40 000 henkilöä. Siellä lisäys oli 43,1 prosenttia.

Sekä kehysalueella että Vantaalla nuorien työttömien määrä kasvoi vuotta aiemmin edeltäneeseen tilanteeseen verrattuna noin 80 prosenttia ja heitä oli vähän alle 1 300. Helsingissä heitä oli lähes 2 300 ja lisäys edellisen vuoden joulukuuhun verrattuna oli 77 prosenttia. Espoossa nousu oli 64 prosenttia ja nuoria, alle 25-vuotiaita oli työttömänä runsas 900 henkilöä.

Avoimien työpaikkojen määrä laski aiempaa vähemmän

Helsingin seudulla oli joulukuun lopussa avoinna vajaa 5 000 työpaikkaa työ- ja elinkeinotoimistoissa. Se oli noin neljänneksen eli 1 500 työpaikkaa vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Koko maassa avoinna oli noin 18 000 työpaikkaa, joka oli 13 prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa vähemmän. Avoinna olevien työpaikkojen määrä on vähentynyt koko tämän vuoden ajan Helsingin seudulla voimakkaammin kuin koko maassa. Tosin viime vuoden viimeisellä neljänneksellä vähenemisvauhti hidastui vuoden muihin neljänneksiin verrattuna.

Työllinen työvoima väheni edelleen ja työttömiä entistä enemmän

Helsingin seudun työllinen työvoima supistui 3,5 prosenttia loka–joulukuussa edelliseen vuoteen verrattuna. Etenkin Vantaalla oli laskua, lähes kymmenesosa. Myös kehysalueella määrä väheni voimakkaasti eli 6 prosenttia. Espoossa lasku oli vajaa kaksi prosenttia ja Helsingissä 1,2 prosenttia. Koko maassa vähennys oli neljä prosenttia. Helsingin seudun työllisen työvoiman määrä oli 690 600 henkilöä. Pääkaupunkiseudulla heitä oli 541 300 ja kehysalueella 149 300. Koko maassa työlliseen työvoimaan kuului 2,4 miljoonaa henkilöä viime vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Työttömien määrä on kasvanut koko viime vuoden ajan, mutta etenkin viimeisellä neljänneksellä heitä oli huomattavasti enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Loka–joulukuussa Helsingin seudulla työttömien määrä kasvoi 45 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Koko maassa lisäys ei ollut aivan yhtä voimakasta, sillä nousu oli 35 prosenttia. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan Helsingin seudulla oli 45 600 työtä vailla olevaa henkilöä, mikä oli 14 100 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Koko maassa työttömänä oli 215 100 henkilöä, mikä oli 55 800 enemmän kuin vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä.

Myös työvoiman ulkopuolella olevien määrä kasvoi Helsingin seudulla loka–joulukuussa ennätysellisen paljon eli noin 12 prosenttia. Muina vuosineljänneksillä heidän määränsä on lisääntynyt noin 6 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Koko maassa nousu oli miltei 5 prosenttia viime vuoden viimeisellä vuosineljänneksellä. Työvoiman ulkopuolella oli Helsingin seudulla 296 200 henkilöä, kun koko maassa heitä oli 1,4 miljoonaa asukasta.

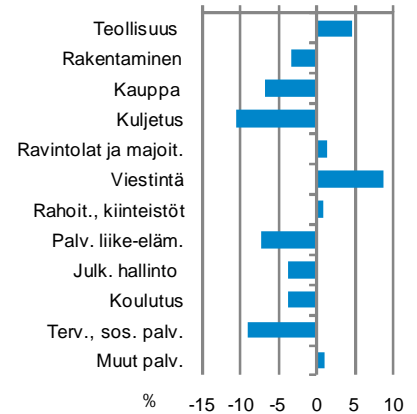

Työllisen työvoiman määrä laski etenkin kuljetuksessa ja varastoinnissa

Työllisen työvoiman määrä supistui Helsingin seudulla etenkin kuljetusalalla (mukaan lukien varastointi). Vähennys oli runsas kymmenesosa. Työntekijöiden määrä oli loka-joulukuussa 46 100 henkilöä, kun se vuotta aikaisemmin oli noin 5 500 henkilöä enemmän. Myös terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden työllinen työvoima supistui noin 9 prosenttia. Kyseiseltä alalta sai toimeentulonsa 89 600 henkilöä viime vuoden neljännellä neljänneksellä. Koko maassa etenkin teollisuuden ja rakentamisen työllisen työvoiman määrä supistui.

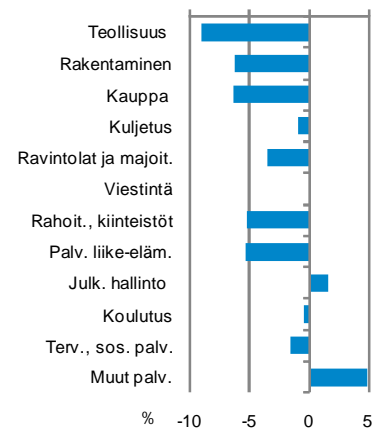
Eniten työllisen työvoiman määrä Helsingin seudulla kasvoi informaatio- ja viestintäalalla, jolla se nousi lähes 9 prosenttia. Kyseiseltä alalta sai toimeentulonsa 53 400 henkilöä. Koko maassa kasvoi 'muiden palvelujen' työllisen työvoiman määrä lähes viidellä prosentilla. Kyseiseen tilastoluokkaan kuuluu mm. henkilökohtaiset palvelut, tietokoneiden ja kotitaloustavaroiden korjaus sekä kotitalouksien toiminta työnantajana.

Työllinen työvoima päätoimialoitain Helsingin seudulla
Muutos (%) edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta

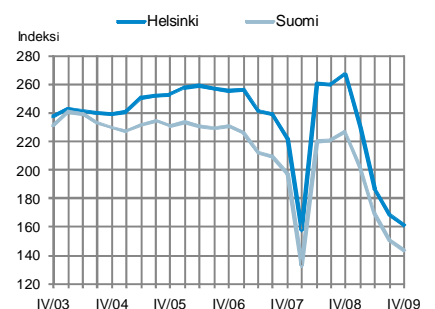
Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Työllinen työvoima päätoimialoitain koko maassa
Muutos (%) edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Uusien autojen ensirekisteröinnit
Liukuva vuosisumma indeksinä (I/93=100)

Lähde: Tilastokeskus, ajoneuvotilastot

LIIKENNE

Uusien autojen ensirekisteröintien jyrkkä lasku taittumassa

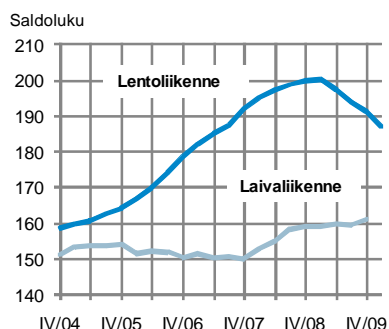
Helsingissä tehtiin autojen ensirekisteröintejä vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä vähän yli 4 200 ja koko maassa lähes 20 500. Vähennys Helsingissä oli 16,0 prosenttia ja koko maassa viidenneksen edellisvuoden tilanteeseen verrattuna. Koko viime vuoden jatkunut uusien autojen rekisteröintien jyrkkä lasku hiipui kuitenkin edellisiin neljänneksiin verrattuna. Vuoden 2009 aikana Helsingissä ensirekisteröintejä oli vajaa 18 400 eli 40 prosenttia edellisvuoden määrää vähemmän. Koko maassa niiden määrä supistui 37 prosenttia ja uusia autoja rekisteröitiin lähemmäs 103 000 uutta autoa.

Lentoliikenteessä matkustajia vähemmän, laivaliikenteessä hieman enemmän

Helsinki-Vantaan lentoaseman viime vuoden matkustajamäärä oli 12,5 milj. henkilöä. Edelliseen vuoteen verrattuna määrä oli 865 000 matkustajaa eli runsas 6 prosenttia vähemmän. Loka-joulukuun matkustajamäärä oli miltei kolme miljoonaa. Edellisvuoden vastaavana ajankohtana matkustajia oli lähes neljännemiljoonaa enemmän.

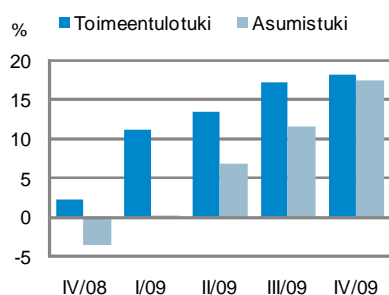
Helsingin satamien kansainvälisen laivaliikenteen matkustajamäärä oli vähän yli 2 milj. henkilöä loka-joulukuussa. Se oli noin viisi prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin samana ajankohtana. Koko viime vuoden laivamatkustajien määrä oli 9,7 milj. henkilöä. Se oli samaa suuruusluokkaa kuin vuonna 2008.

Laiva- ja lentoliikenteen matkustajamäärät
Indeksi I/1993=100

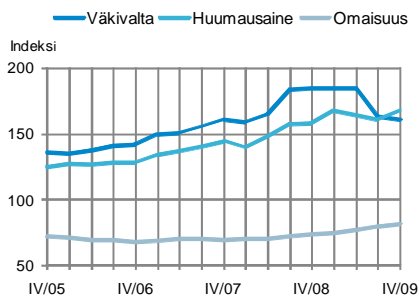
Lähde: Helsingin Satama ja Finavia

Toimeentulo- ja asumistukea saaneet
henkilöt pääkaupunkiseudulla

Lähde: Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit sekä Kela

Poliisin tietoon tullut väkivalta-,
huumausaine- ja omaisuusrikollisuus
Kausitasoitettu indeksi (I/95=100)

Lähde: Tilastokeskus

HYVINVOINTI

Toimeentulo- ja asumistuen saajien määrät yhä kasvussa

Viime vuoden viimeisen neljänneksen aikana toimeentulotuen saajia oli pääkaupunkiseudulla kuukaudessa keskimäärin 49 800 henkilöä. Se oli noin 7 600 tuen saajaa enemmän kuin vuotta aikaisemmin samana ajankohtana. Pääkaupunkiseudun toimeentulotuen saajista 65 prosenttia asui Helsingissä, sillä siellä kyseisen tuen saajina oli noin 32 500 henkilöä. Vantaalla heitä oli 9 200 ja Espoossa hieman yli 8 000. Tuen saajien määrä oli noussut vuoden 2008 viimeisen neljänneksen tilanteeseen verrattuna Helsingissä 19 prosenttia, Vantaalla 17 prosenttia ja Espoossa 15 prosenttia. Helsingissä sai toimeentulotukea kuukaudessa keskimäärin viisi prosenttia väestöstä vuoden 2009 viimeisellä vuosineljänneksellä. Sekä Espoossa että Vantaalla vastaava osuus oli 4 prosenttia.

Asumistuen saajien määrä kasvoi samaa vauhtia kuin toimeentulotuen saajienkin viime vuoden loka-joulukuussa eli vähän yli 17 prosenttia. Nousuvauhti oli sama kaikissa pääkaupunkiseudun kaupungeissa lukuun ottamatta Kauniaista. Pääkaupunkiseudulla oli asumistuen saajia yhteensä vajaa 38 200 viimeisen vuosineljänneksen lopussa. Helsingissä ja Vantaalla 8 prosenttia asutuksesta saa asumistukea. Espoossa osuus on 6 prosenttia ja Kauniaisissa 3 prosenttia.

Huumausaine- ja omaisuusrikollisuus nousussa

Helsingissä tuli poliisin tietoon viime vuoden viimeisellä neljänneksellä 870 huumausainerikosta. Määrä oli lähes viidesosan enemmän kuin edellisvuonna samana ajankohtana. Yhteensä viime vuoden aikana kyseisiä rikoksia tuli poliisin tietoon 3 380. Kymmenen vuotta aikaisemmin niitä oli noin tuhat vähemmän. Määrä oli tasaisesti noin 2 500 vuosittain, kunnes vuonna 2007 se nousi lähes 3 000 rikokseen.

Poliisin tietoon tuli Helsingissä viime vuoden viimeisellä neljänneksellä 8 500 varkausrikosta. Se oli kymmenesosan enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Viime vuoden aikana kyseisiä rikoksia tuli poliisin tietoon lähes 34 900. Viime vuosikymmenen alkuvuosina niiden määrä oli laskussa vuoteen 2007 asti, jolloin se taas lähti nousuun. Viime vuonna oli tiedossa runsas 3 100 varkausrikosta edellisvuotta enemmän.

Toisin kuin huumausaine- ja omaisuusrikoksissa poliisin tietoon tulleiden väkivaltarikosten määrä laski viime vuoden viimeisellä neljänneksellä edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Vähennys oli lähes 7 prosenttia ja niitä oli 1 640. Koko viime vuoden aikana Helsingissä poliisin tietoon tulleiden henkeen tai terveyteen kohdistuneiden sekä seksuaalirikosten määrä oli noin 6 800. Pitkällä ajanjaksolla kyseisiä rikoksia tehtiin eniten vuoden 2008 aikana, jolloin määrä oli runsas tuhat enemmän kuin viime vuonna.

Vieraskielisen väestön ennuste Helsingin seudulla 2010–2030

Helsingin seudulle vuonna 2009 laaditun väestöennusteen perusvaihtoehdon mukaan seudun väkiluku kasvaa nykyisestä 1,32 miljoonasta 1,6 miljoonaan vuoteen 2030 mennessä. Äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea puhuvia asuu seudulla nyt 100 000, ja heidän määränsä ennustetaan kasvavan tänä aikana 245 000:een.

Helsingin seudulla asuu neljännes Suomen asukkaista. Seudulla asui 69 470 ulkomaan kansalaista vuodenvaihteessa 2008/2009, mikä on 48,5 prosenttia Suomessa asuvista ulkomaan kansalaisista. Äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia ja saamea puhuvia asui seudulla 99 124 henkeä eli 52 prosenttia koko maan vieraskielisestä väestöstä. Vuonna 2000 heitä oli vajaat 49 000, joten vieraskielisten määrä on tällä vuosituohannella kaksinkertaistunut.

Erytisesti afrikkalais- ja etelä-aasialaistaustaiset ovat keskittyneet Helsingin seudulle. Suomen kuudenneksi suurimmasta kieliryhmästä, somalinkielisistä, 84 prosenttia asuu Helsingin seudulla ja Etelä-Aasian kieliryhmistä yli 75 prosenttia.

Helsingin seutu sai vuosina 2005–2008 kolme neljäsosaa muuttovoitostaan ulkomailta vieraskielisestä väestöstä. Kotimaastakin saadusta muuttovoitosta puolet oli vieraskielisiä. Siten seudun näiden vuosien muuttovoitosta 90 prosenttia koostui vieraskielisestä väestöstä.

Äidinkieli valittiin ennusteen lähtökohdaksi siksi, että se heijastaa kansalaisuuden saannin jälkeenkin asukkaan taustaa ja kulttuuria. Lisäksi kielellä on palvelujen tarjoajan kannalta keskeinen merkitys.

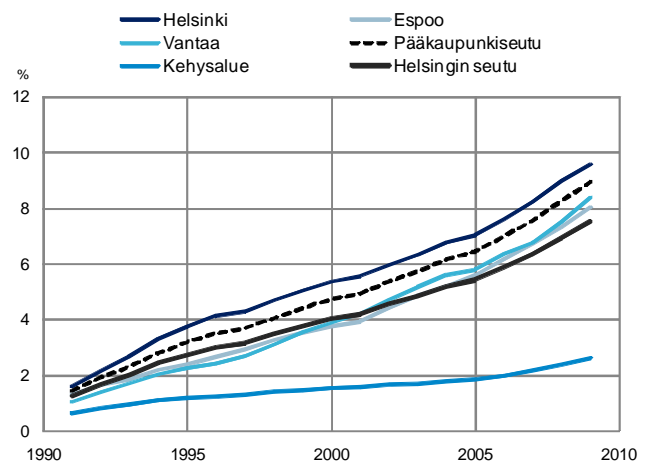
Vieraskielisen väestön äidinkieli rakenne kunnittain Helsingin seudulla

Vieraskielisten osuus koko Helsingin seudun väestöstä oli 7,5 prosenttia vuodenvaihteessa 2008/2009. Helsingissä vieraskielisen väestön osuus oli 9,6 prosenttia, Vantaalla 8,4 prosenttia ja Espoossa 8,0 prosenttia. Vieraskielinen väestö on seudulla keskittynyt pääkaupunkiseudulle, sillä kehysalueella heidän osuutensa oli vain 2,6 prosenttia väestöstä.

Ennusteen vieraskielinen väestö:

- 1 Baltian kielet
- 2 Venäjä ja entisen Neuvostoliiton alueen kielet
- 3 Länsi-Euroopan kielet
- 4 Itä-Euroopan kielet
- 5 Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan kielet
- 6 Muun Afrikan kielet, (ml. somali)
- 7 Muun Aasian kielet
- 8 Muut kielet tai äidinkieli tuntematon

Kuvio 1. Muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvat Helsingin seudulla, osuus väestöstä alueittain 1.1.1991–2009

Venäjän ym. -kielisiä on Helsingin seudun vieraskielisistä suurin osa, 22,4 prosenttia. Osuus on laskenut jonkin verran, samoin kuin Länsi-Euroopan kieliryhmän, kun taas suhteellista osuuttaan ovat kasvattaneet Baltian ja muun Aasian kieliryhmät. Lähi-Idän ja muun Afrikan kielten yhteenlaskettu osuus on 23,5 prosenttia. Länsi-Euroopan kieliryhmään kuuluu myös muissa maanosissa, mm. Pohjois- ja Etelä-Amerikassa ja Oseaniassa syntyneitä.

Kuntien välillä on kuitenkin eroja. Helsingissä ja erityisesti Vantaalla venäjänkieliset ovat selvästi suurin kieliryhmä, noin neljäsosa vieraskielisistä. Espoossa muun Aasian kieliryhmä on suurin ja venäjänkielisiä on täällä 16 prosenttia. Länsi-Euroopan kieliryhmän osuus on Helsingissä 18 prosenttia, Espoossa 17 prosenttia ja Vantaalla 9 prosenttia.

Lähi-Idän ja muun Afrikan kieliä puhuvien yhteenlaskettu määrä on kasvanut Espoossa 2000-luvulla 2,5-kertaiseksi eli nopeammin kuin Vantaalla. Vantaalla sitä vastoin erityisesti muun Afrikan ryhmä on kasvanut hitaammin kuin muissa pääkaupunkiseudun kunnissa.

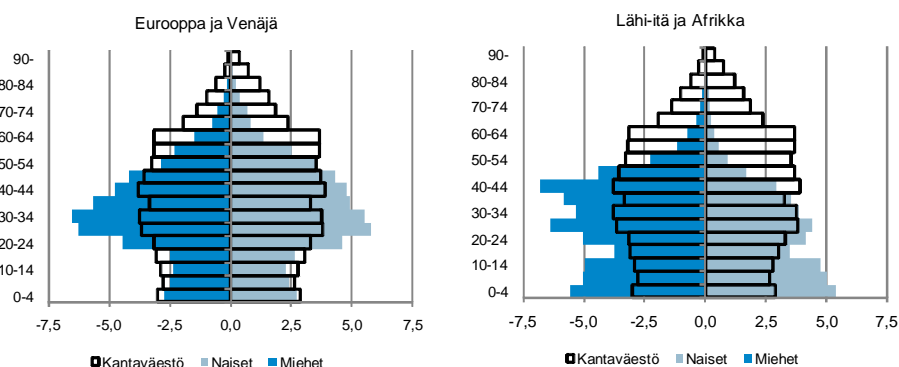
Vieraskielisen väestön ikärakenne kieliryhmittäin

Vieraskielisten ikärakenne poikkeaa kantaväestöstä erityisesti siinä, että eläkeikäisen väestön osuus on huomattavasti pienempi. Koska nykymittainen ulkomainen muuttoliike alkoi varsinaisesti vasta 1990-luvun alussa ja muuttajat ovat pääsääntöisesti nuoria aikuisia, muuttaneista monikaan ei ole ehtinyt eläkeikään. Vieraskielisten eläkeikäisten osuus on vain 3 prosenttia, kun kantaväestöstä jo 13,4 prosenttia on yli 65-vuotiaita.

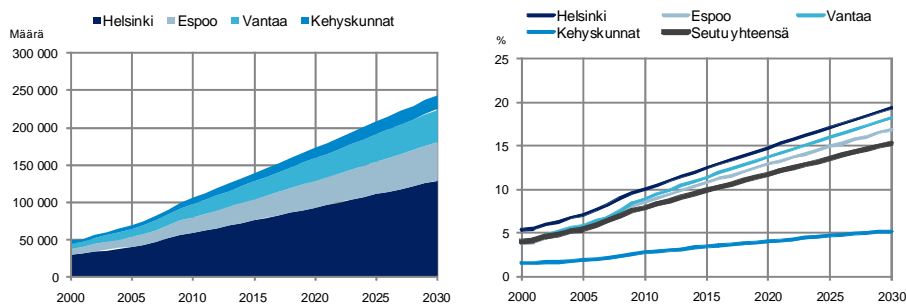
Lasten osuus ei poikkea paljonkaan kantaväestöstä, vieraskielisistä alle 18-vuotiaita on 22,1 prosenttia, kantaväestöstä 20,7. Ikärakenne-erot eri kieliryhmien välillä ovat kuitenkin huomattavan suuret (kts. kuvio 2.). Venäjää ja muita Euroopan kieliä puhuvilla lapsia on suhteessa vähemmän kuin kantaväestössä, kun taas Lähi-Idän ja Afrikan kieliä puhuvilla osuus on kaksinkertainen kantaväestöön nähden.

Koska Lähi-Idän ja Afrikan kieliryhmien väestöosuus on kuitenkin vain neljäsosa vieraskielisistä, ja suuri osa Euroopan ja Venäjän kieliryhmiin syntyvistä rekisteröidään suomenkielisiksi, vieraskielisten lasten määrä on kasvanut vain samaa vauhtia kuin koko vieraskielinen väestö, eli kaksinkertais- tunut tällä vuosituohannella.

Kuvio 2. Venäjän ja muun Euroopan kieliryhmän sekä Lähi-idän ja Afrikan kieliryhmän ikärakenne verrattuna kantaväestöön Helsingin seudulla 1.1.2009

Kuvio 3. Vieraskielisen väestön määrä ja osuus koko väestöstä alueittain 1.1.2000–2009 sekä ennuste 2010–2030

Helsingin seudun vieraskielisen väestön ennuste

Vieraskielisen väestön määrä oli vuoden 2009 alussa 100 000 henkeä eli 7,5 prosenttia väestöstä. Määrän ennustetaan kasvavan lähes 40 000 hengellä vuoteen 2015 mennessä ja 73 000 hengellä vuoteen 2020 mennessä. Kasvu jatkuu edelleen, jolloin vuonna 2030 Helsingin seudulla asuisi taustaltaan vieraskielisiä vajaa 245 000 henkeä eli 15 prosenttia asukkaista.

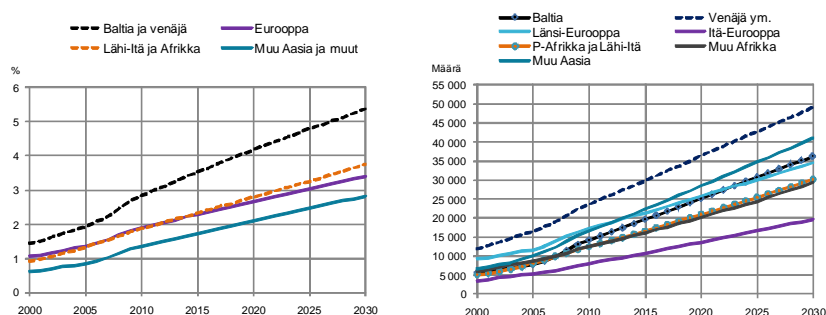
Vieraskielisten alle 16-vuotiaiden lasten osuus koko ikäluokasta kaksinkertaistuu seudulla nykyisestä 8:sta 16 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Lasten määrän ennuste perustuu tietoon lapsen väestörekisteriin merkitystä äidinkielestä, joka voi esimerkiksi kaksikielisissä avo- tai avioperheissä olla muu kuin lapsen äidin äidinkieli. Tämä kielen "periytyvyyden" todennäköisyys vaihtelee ennusteen kieliryhmittäin, mikä on otettu huomioon ennustetta laadittaessa.

Helsingin seudun työikäisen väestön määrä kasvaa seudun yleisen väestöennusteen mukaan noin 80 000 henkilöllä vuoteen 2030 mennessä lähinnä vieraskielisen väestön ansiosta. Vieraskielisen 18–64 -vuotiaan väestön määrän ennustetaan kasvavan nykyisestä 75 000 henkilöstä noin 100 000:lla, kun taas ns. kantaväestön 18–64 -vuotiaiden määrä vähenee noin 17 000:lla vuoteen 2030 mennessä ja kääntyy laskuun jo vuoden 2011 aikana.

Vieraskielisen väestön ennuste kieliryhmittäin

Vuoteen 2030 mennessä määrällisesti eniten kasvaa venäjänkielisten määrä, 27 000 hengellä 49 000 henkeen. Muun Aasian ryhmä kasvaa 25 500:lla yli 40 000:een ja Baltian kieliryhmä 23 000:lla 36 000:een. Muut ryhmät kasvavat 17 000–18 000 hengellä lukuun ottamatta Itä-Euroopan kieliryhmää, jonka kasvu on 12 000 henkeä ja luokittelemattomien kielten 2 500.

Kuvio 4. Helsingin seudun vieraskielinen väestö kieliryhmittäin 1.1.2000–2009 sekä ennuste 2010–2030

Suhteellisesti nopeimmin ennustetaan kasvavan Baltian (177 %), muun Aasian (167 %) ja Itä-Euroopan (163 %) kieliryhmien. Lähi-Idän ja Afrikan kieliryhmien kasvu on 150–160 prosenttia. Länsi-Euroopan kieliryhmän suhteellinen osuus kasvaa muita vähemmän, 110 prosenttia.

Lopuksi

Helsingin seudulla vieraskielisen väestön määrä on kaksinkertaistunut 2000-luvulla, kun kantaväestön määrä on lisääntynyt vain 5 prosenttia. Vuoteen 2030 mennessä vieraskielisen väestön määrä 2,5-kertaistuu nykyisestä ja kasvaa lähes 150 000:lla eli enemmän kuin kantaväestö.

Vaikka laadittuun ennusteeseen liittyy paljon epävarmuutta, erityisesti lasten ja koululaisten palvelujen suunnittelussa tarvitaan näkemyksiä väestörakenteen kehityksestä. Myös työelämässä muutos on huomattava, sillä seudun työikäisen väestön määrän kasvu perustuu vahvasti ulkomaiseen muuttoliikkeeseen.

Tietoja ennustemenetelmästä

Ennuste laadittiin perustuen Tilastokeskuksesta saatuun aineistoon, jossa on kunnittain kieli-, sukupuoli- ja ikäluokittaiset tiedot vuosien 2000–2008 väestörakenteesta, muuttoliikkeestä, syntyneistä ja kuolleista. Vieraskielisen väestön ennuste laadittiin erikseen 8 eri kieliryhmälle, joille laskettiin omat muuttoliikettä, hedelmällisyyttä ja kuolleisuutta kuvaavat tunnusluvut.

Vieraskielisen väestön ennusteeseen vaikuttavat eniten oletukset tulo- ja lähtömuuton määristä. Tässä käytettiin paitsi aikaisempien vuosien tilastoja, myös arviota mm. Suomen ja sen lähialueiden väestön ja talouden kehitysnäkymistä. Ulkomaalaisten maahanmuuttoon vaikuttaa myös Suomen ja EU:n ulkomaalaispolitiikka sekä globaali turvallisuuskehitys. Näihin lähtökohtiin perustuen seudun oletettiin saavan vuosittain vieraskielisen väestön muuttovoittoa keskimäärin 5 000 henkeä vuodessa.

Ennuste on laadittu erikseen pääkaupunkiseudun kuntiin sekä kymmenen kehyskunnan muodostamalle yhteiselle kehysalueelle. Ennustetyötä varten laadittiin käyttösovellus, jolla voidaan analysoida väestönmuutosaineistoa ja tuottaa tarvittaessa uusia ennusteita.

Ensimmäinen pääkaupunkiseudun vieraskielisen väestön ennuste laadittiin PARAS-hankkeen yhteydessä vuonna 2007, jotta Helsingin seudun erityispiirteet palvelujen järjestämisessä tulisivat esiin. Tällöin päädyttiin määrittelyyn, jossa ulkomaalaisväestönä käytetään muuta kuin suomea, ruotsia ja saamea äidinkielenään puhuvaa väestöä, sillä henkilön äidinkieli pysyy yleensä muuttumattomana, kun taas kansalaisuus muuttuu. Myös palvelujen tarjoajan näkökulmasta äidinkielellä on keskeinen merkitys. Lisäksi tämän määritelmän mukaisena on saatavissa ennusteen laadinnassa tarvittavia lähtötietoja, joita ei ns. ulkomaalaistaustaisesta väestöstä toistaiseksi saada.

info

Aluejako

Pääkaupunkiseutu:	Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen
Kehysalue:	Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti
Helsingin seutu:	Pääkaupunkiseutu ja kehysalue
Uusimaa:	Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakunnat

Käsitteitä

Asunnon ostoaikomukset:

Niiden kotitalouksien osuus, jotka aikovat ostaa asunnon varmasti tai mahdollisesti seuraavan vuoden aikana.

Ilmanlaatuindeksi:

YTV:n (HSY v.2010 alkaen) kehittämä indeksi, joka lasketaan tunneittain. Huomioon otetaan rikkidioksidin, typpidioksidin, hiilimonoksidin, otsonin, hengitettävien hiukkasten ja pienhiukkasten pitoisuudet, joille määritetään ali-indeksi. Näistä korkein määrittelee ilmanlaatuindeksin arvon mittausasemalla.

Lento- ja laivaliikenteen matkustajat:

Saapuneet ja lähteneet matkustajat yhteensä.

Liukuva vuosisumma:

Kausitasoitusten menetelmä, jolla tasataan vuoden sisäistä, toisvaluonteista vaihtelua. Vuosineljänneksen arvo lasketaan summaamalla neljän viimeisimmän neljänneksen arvot ja jakamalla summa luvulla 4.

Pitkäaikainen keskiarvo:

Summataan tietyn ajanjakson neljänneksen arvot ja jaetaan luku neljänneksen lukumäärällä.

Rikokset (poliisin tietoon tulleet):

Väkivaltarikokset: henkeen tai terveyteen kohdistuvat rikokset sekä siveellisyysrikokset. Omaisuusrikokset: varkaudet, törkeät varkaudet ja näpistykset.

Saldoluku:

Saldoluvulla kuvataan odotuksia suhdanne- ja kuluttajabarometrissä. Luku saadaan, kun myönteisten vastausten prosenttiosuuksista vähennetään kielteisten vastausten prosenttiosuudet. Positiivinen luku kuvaa myönteisiä odotuksia.

Suhdeluku (indeksi):

Perusajankohdan arvo on suhdelukuna 100. Kuluvan ajanjakohdan arvo jaetaan perusvuoden arvolla (sekä kerrotaan sadalla) ja saatu suhdeluku ilmaisee prosentimuutoksen perusvuoteen nähden (esim. 110 merkitsee kymmenen prosentin nousua perusvuodesta).

Tuotanto:

Kuvasi alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiiviteettia.

1) Helsingin seutu: Toimialoittaisten tuotannon kehitystä ennakoivien indikaattorien perusteella konstruoitu Helsingin seudun tuotannon ennakoiva kuvaaja. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvoihin. Tietolähde: Kaupunkitutkimus TA Oy.

2) Suomi: Tilastokeskuksen kansantalouden neljännesvuositilinpäiden bruttokansantuote kiintein hinnoin. Tuorein neljännes on Tilastokeskuksen julkaisema kokonais-tuotannon ennakkotieto.

Työnvälitystilasto:

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) tilasto, joka perustuu työnhakijoiden rekisteriin.

Työttömyysaste:

Työttömien osuus työvoimasta. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön työttömyysasteet poikkeavat toisistaan johtuen tietojen erilaisesta hankintatavasta.

Työvoimatutkimus:

Tilastokeskuksen otospohjainen kuukausittain tehtävä haastattelututkimus. Työllisyyttä koskevissa toimialoittaisissa tiedoissa on pienten toimialojen kohdalla suurehko virhemarginaali.

Avainlukuja

Väestö31.12..2009*	Helsinki	Espoo	Vantaa	H:gin seutu	Suomi
Väkiluku	583 091	244 221	197 468	1 334 809	5 350 462
Väestönmuutos vuoden alusta	6 459	2 656	2 071	14 589	24 148
Väestönmuutos, %	1,1	1,1	1,1	1,1	0,5
Muuttovoitto	4 847	449	440	9 306	13 475
Työmarkkinat 12/2009					
Työllinen työvoima (TK)	30 940	13 380	9 300	69 060	240 760
Muutos (%) edellisvuodesta	-1,2	-1,9	-9,7	-3,5	-4,0
Työttömät (TEM)	26 438	8 657	9 952	56 460	300 601
Työttömyysaste, % (TEM)	8,6	6,7	9,3	8,1	11,3
Hyvinvointi IV/2009				PKS	
Asumistuen saajat	24 175	6 612	7 287	38 074	
Muutos (%) edellisvuodesta	17,5	16,7	17,7	17,1	
Toimeentulotuen saajat ¹	32 535	9 222	8 039	49 796	
Muutos (%) edellisvuodesta	19,3	16,8	14,8	18,1	
Kotihoidontuen saajat	6 383	3 718	2 947	13 122	
Muutos (%) edellisvuodesta	4,5	2,7	5,3	4,2	

*ennakkotieto.

¹poislukien Kauniainen.

HELSINGIN SEUDUN SUUNNAT

- Muutostietoja neljännesvuosittain
- Ilmestyy vuonna 2010 viikoilla 9, 22, 35, 48
- Sähköinen versio on luettavissa osoitteessa:
www.hel.fi/seudun_suunnat

Toimitus ja julkaisija:

Helsingin kaupungin tietokeskus

PL 5500

00099 Helsingin kaupunki

sähköposti: seudunsuunnat@hel.fi

www.hel.fi/seudun_suunnat

Lisätietoja:

Leena Hietaniemi, Helsingin kaupungin tietokeskus, p. 09 310 36404

Leila Lankinen, Helsingin kaupungin tietokeskus p. 09 310 36402

etunimi.sukunimi@hel.fi

KUSTANTAJAT

Helsingin seudun ympäristöpalvelut
-kuntayhtymä (HSY)

Helsingin kaupungin tietokeskus

Espoon kehittämis- ja tutkimusyksikkö

Vantaan tilasto- ja tutkimusyksikkö

Uudenmaan liitto

Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja
ympäristökeskus (ELY-keskus)

Helsingin seudun kauppakamari

ISSN 1455-819X (painettu)

ISSN 1796-7287 (verkossa)